

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Statuta prouincialia et synodalia ecclesie Colonie[n]sis (Köln)

Colonie, 29. IX. 1492

Jte[m] p[ro]cessus cause contra eosdem

urn:nbn:de:hbz:466:1-30901

Statuta Engilberti ix.

extunc si nobilis aut dominus est terra ipsius et districtus si quem habet sit ipso facto ecclesiastico suppositus interdicto. Et nihilominus in loco ubi facies impedimentum predictum vel procurans domicilium habuerit cessetur a diuinis quousque impedimentum sit reuocatum et alias legitime satisfactum.

Extra eos qui clericos non sine violenta manu iniectione capiunt et detinent

Item quia in tantam vesantiam plerumque prorumpit quorundam peruersitas peruersorum. ut ausu sacrilego clericos et ecclesiasticas personas non sine violenta manu iniectione denubiliiter capere et captiuos denubiliiter non formidant. Statuimus ut clericorum captiuatores quicumque fuerint aut cuiuscumque dignitatis aut conditionis cum omnibus consiliis auxiliium opem vel opaz adhibentibus per omnes ecclesiasticas conuentuales prochieales et capellanas ciuitatis et diocesis colonie cum ipso facto excommunicatione canonis sint ligati excommunicatione notari. si eorum nomina sciri poterint. Alioquin in genere publice nunciatur donec captiuus sit liberatus et de forefacto fuerit lesio nobis et ecclesie satisfactum. Et si infra octo dies post huiusmodi denunciationem captiuus non fuerit liberatus. extunc eidem captiuatores cum adhibentibus consiliis auxiliium opem vel opaz ut predictum est notari. quorum nomina sciri poterint. alioquin in genere singulis diebus dominicis et festiuis campanis pulsatis et candelis extinctis per easdem ecclesias et capellas excommunicati solentur et publice nunciatur. Idemque obseruetur si captiuo liberato non fuerit lesio nobis et ecclesie infra menses satisfactum. Et nihilominus euentur donec per auctoritatem apostolicam absoluantur.

Processus cause contra eosdem.

Item statuimus quod in omni loco videlicet ciuitate opido castro seu munitide vel villa vel alio quocumque nomine vocetur ubi clericus captiuus fuerit adductus receptus vel detentus eodem die cum ibi deductus receptus vel detentus fuerit. et quam diu ibidem extiterit cessetur penitus a diuinis. et sit ipse locus ipso facto ecclesiastico suppositus interdicto. Et si per triduum ibidem manserit captiuus nec fuerit liberatus. locus ipse quantum postmodum captiuus de eodem fuerit deductus nihilominus maneat interdictus. donec captiuus liberetur et modo premisso fuerit satisfactum. Et sic tam nobiles quam magnates et etiam populares cum plebe contra malefactores et sacrilegos huiusmodi ex diuinorum carentia prouocari consurgant ad liberationem illius qui ausu sacrilego captiuus detinetur auxilium prestaturi.

Ad idem.

Item si propter captiuitatem et detentionem clerici captiuus locus ubi detinetur. vel ubi captiuus habet domicilium per mensem unum manserit interdictus. ita quod clericus liberatus non fuerit nec alias satisfactum. extunc interdictum ipsum ad totum decanatum in quo ille locus persistit extendatur et sit ipse decanatus totus interdictus.

Ad idem.

Item si huiusmodi interdicto durante per quem denique clericus captiuus non fuerit liberatus. extunc si nobilis fuerit vel potes vel alius quicumque huiusmodi terram iurisdictionem vel districtum qui clericorum captiuauit vel detinet terra et districtus eius ubi eumque fuerit ecclesiastico subiaceant interdicto. Et idem interdictum easdemque penas obseruet. Si dominus aut nobilis vel alius quicumque in cuius districtu vel iurisdictione captiuus vel detinens clericum

B. iij.

quāvis ab alio captiuatū habuerit do/
micilium vel receptaculū monitus ab
ordinario loci infra quīdenā die mo/
nitionis facte ipm clericum nō procur/
auerit liberari.

Ad idem

Item postq̄ captiuans clericum vel de/
tinēs captiuatū p̄ duos mēses in excō/
catione p̄siterit clerico nō liberato. om/
nis locus ad quē captiuās vel detinēs
puenerit vel vbi transferit ibidē come/
dendo vel bibendo sit per continuum
sequēs tridūū interdictus. Sic ⁊ p̄ se/
prem sequētes dies sit interdictus vbi
ipm contigerit pernoctare.

Ne filij vel filie clericos captiuantium
et p̄ ānū excōicatorū ad ordines vel ad
beneficia ecclesiastica admittantur.

Item si captiuans clericū vel religiosū
ac sacrilegus h̄mōi penis sup̄dictis vi/
lipensis congrua satisfactioe neglecta
per annū vnū in excōicatione h̄mōi p̄/
durare animo presumpserit obstinato.
Statuimus vt nulli de filiis filiab⁹ fra/
tribus et sororibus. filiis vel filiabus
fratrū vel sororū vsq̄ ad tertiuū gradū
inclusiue linea descendenti et collatera/
li et illi etiā qui ad huiusmodi captiui/
tatem opem vel opam impenderūt vel
captiuū clericum in suis domicilijs de/
tinuerunt ad ordines seu beneficia. aut
etiam prelaturas admittant. Cū ex de/
h̄to parētū ip̄o facto reddant inhabiles
ad h̄mōi cōsequenda sub pena excōica/
tionis late sententie firmiter et mā/
dantes examinatoibus clericorū capi/
tulis patrōnis et archid. ac prelati vt
nullū ex talibus ad ordines admittant
Capitula nullū ex eis ad p̄bēdā eligāt
patrōni nullū ex eis p̄ntent. Archidia/
coni ac prelati tales nō inuestiāt vllō
modo Alioquin capitula patrōni et ar/
chidiaconi ac prelati ip̄o facto ius suū
amittant ea vice et ad proximum super

riorem deuoluatur. Examinatores ver/
ro et archid. aliquē ex talibus scienter
ad ordines vel b̄nficia admittētes ip̄o
facto sniaz excōicationis incurrāt. De
filiabus sororibus et filiabus sororū. et
filiarū predictarū vsq̄ ad gradū p̄dictū
statuimus obseruandū vt in claustris
vel cenobijs cuiuscūq̄ ordinis uullate/
nus admittantur.

Ad idem

Dem etiā quo ad exclusionē h̄mōi in fi/
liabus nepotibus et neptibus eorū qui
ecclesias vel monasteria incenderint. si
p̄ ānū in excōicatione neglecta satisfacti/
one p̄siterint contumaciter cōtra ta/
les statuimus obseruandū.

Ad idem

Euda etiā si q̄ p̄dicti sacrilegi
ab ecclesijs vel ecclesiasticis. p̄so/
nis tenuerint. post lapsum ānū
p̄ quē excōicationez sustinuerūt ad ecc/
lesias ⁊ p̄sonas ecclesiasticas libera re/
uertāt. ita vt sup̄i sacrilegi vltra seve/
h̄mōi feudis ingesserint cōtra eos rāḡ
bonorū inuolores ecclesie procedat.

Mitigatio pro fratribus et sororib⁹
ac alijs p̄sonis si se voluerint infra an/
num expurgare.

Item volētes vt fratres et sorores fi/
lij et filie fratrū et sororū. ⁊ alij in linea
collaterali gradus sup̄dicti q̄ sacrilegus
et excōicatis h̄mōi in suis maleficijs nō
assistūt nec astiterūt. et ad ip̄a maleficia
opem vel opaz aut fauorē nō impende/
rūt nec impendūt sine culpa eorū. aut sine
causa nō grauentur ex maleficijs aliorū
Statuim⁹ vt ijdē fratres et sorores fi/
lij et filie fratrū et sororū et alie p̄sonae
lineae collateralis penis sup̄dictis quo
ad exclusionē ab ordinib⁹ et beneficijs
et p̄laturis nō subiaceāt nec astringant
eisdē si infra eundem annū corā nobis
aut capitulo et prioribus Coloni se cau